



## Het machinaal rooien van bomen

## Het machinaal rooien van bomen



Goedgekeurd door Sociale Partners

Bomen kunnen machinaal gerooid worden met een rups- of mobiele kraan voorzien van een houtklem, eventueel met een velkop. Het gaat hier om gespecialiseerd werk.



Tijdens het machinaal rooien van bomen kan je met diverse risico's te maken krijgen zoals het kantelen van de machine, moeilijke terreinomstandigheden (denk bijvoorbeeld aan een slootkant) en het wegverkeer. Een te rooien boom kan (extreem) overhangen of een kromme stam hebben, waardoor je te maken krijgt met hout onder spanning. Ook kan de boom rot zijn of op een gevaarlijke plaats staan. Andere risico's zijn vallend (dood) hout en omstanders die de werkzaamheden komen bekijken. Voor het werken met een kettingzaag zie [Motor- / accu kettingzaag \(veiligheid\)](#) en [Motor- / accukettingzaag \(Lichamelijke belasting\)](#). Bij de zaagwerkzaamheden op de grond, na het rooien van de boom, is er een verhoogd risico op hout onder spanning doordat bijvoorbeeld bomen met takken nog in het werkvak kunnen worden gelegd.

### Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Het rooien en zagen van bomen mag niet leiden tot ongevallen

## Maatregelen

- Vraagt het machinaal rooien meer specialisme dan in huis is, besteed het dan uit. Zorg voor een goede beoordeling van de bomen en werkplek vóór aanvang van de werkzaamheden en stel een veiligheidsplan op als de opdrachtgever daar om vraagt.
- Voer rooiwerkzaamheden met minimaal twee personen uit. De machinist mobiele- of rupskraan is (intern) opgeleid en geïnstrueerd in het werken met de bomenklem en velkop uitrusting.
- Maak goede afspraken over het werkgebied en de omgang met omstanders.



- De benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen zijn aanwezig en worden gedragen.

## Toelichting op de maatregelen

### Beoordeling vooraf

- De werkplek (te verwijderen bomen en de omgeving waarin ze staan) wordt vooraf beoordeeld. De maatregelen worden afgestemd op de ingeschatte risico's
- Regel op basis van de beoordeling het volgende:
  - Afspraken over wie, wanneer en waarvoor verantwoordelijk is;
  - De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de samenwerking tussen werkgevers en (zelfstandig) werkenden op de rooi-locatie. Maak afspraken over
    - de voorzieningen (o.a. verkeersregelaars en -maatregelen)
    - het toezicht
    - het geven van voorlichting en instructie
    - het overleg met de medewerkers
    - hoe om te gaan met onbevoegden die in het werkvak komen
  - De aanpak van de gezamenlijke risico's zoals draagkracht van de grond, begaanbaarheid van het terrein, opslag van het snoeihout, transport, spoor- of wegverkeer, bewoning e.d.;
- Laat de medewerkers voor de start van de werkzaamheden de te rooien boom, de werkplek en werkomgeving nogmaals beoordelen. Pas de maatregelen hierop aan (zie ook de checklist en LMRA in dit stuk);
- Stel een schriftelijk veiligheidsplan op wanneer de opdrachtgever daar om vraagt. Denk hierbij aan bovenstaande punten aangevuld met o.a.:
  - Een overzicht van de betrokken natuurlijke personen en

rechtspersonen.

- De naam van de coördinator uitvoeringsfase.
- Afspraken over het toezicht op de naleving van de maatregelen in het veiligheidsplan.

### **Voer rooiwerkzaamheden altijd met minimaal twee personen uit.**

- Stem af wie de omgeving in de gaten houdt.
- Zorg dat men onderling de werkwijze en de manier van communiceren afstemt.
- Zorg voor geschikte communicatiemiddelen.

### **De machinist mobiele- of rupskraan is opgeleid en geïnstrueerd in het werken met de bomenklem en/of velkop uitrusting.**

- Zorg dat de medewerkers voldoende kennis hebben om een juiste inschatting te maken van de kwaliteit en het gewicht van de boom. Dit om voor het rooien een juiste inschatting van de werkwijze te kunnen maken. Probeer, op een plek waar het veilig is, wat je machine aan kan als het gaat om het tillen van bomen.
- Bij moeilijke bomen is overleg met zager of treeworker noodzakelijk. De machinist neemt de eindbeslissing.
- Zorg dat de machinist bekend is met de veilige werkbelasting van de kraan en de te gebruiken hulpmiddelen.
- Zorg dat de machinist een goede afweging middelpunt / zwaartepunt kan maken om kantelen van de mobiele- of rupskraan te voorkomen.
- Er mogen geen draaibewegingen over personen heen worden uitgevoerd.

### **Zorg voor goede afzetting van het werkgebied en regel de omgang met omstanders.**

- Zorg voor kegels en/of schrikhekken om het werkvak af te zetten. Het werkvak moet genoeg werkruimte hebben, rekening houdend met de lengte van de te vellen boom, vallende takken en er moet gezorgd worden dat onbevoegden niet in het werkvak kunnen komen.





- Zorg dat het werkvak en de afzetting voldoen aan de eisen vanuit de CROW 96a of b (publicaties t.b.v. verkeersmaatregelen bij Werk in Uitvoering).
- Laat medewerkers de werkzaamheden stoppen als er mensen in het werkgebied komen en maak afspraken hierover met de opdrachtgever. Bijvoorbeeld door iemand (verkeersregelaar) erbij te zetten.

De benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen zijn aanwezig en worden gedragen.

- Iedereen in het werkvak draagt een veiligheidshelm en signaalkleding. Uitgezonderd de machinist in de cabine.
- De zager draagt een zaagbroek, zaagschoeisel, helm met gelaatsscherm, gehoorbescherming en handschoenen

## Overige voorschriften

### Een veilige hydraulische kraan

- Machines worden jaarlijks gekeurd. Als de deskundigheid binnen het bedrijf aanwezig is mogen machines intern gekeurd worden.
- Controleer of de hydraulische kraan voorzien is van een slangbreukbeveiliging.
- Laat de machinist voor het plaatsen van de hijskraan de ondergrond controleren.



### Jeugdigen

- 16- en 17- jarigen mogen in het kader van hun opleiding en onder deskundige toezicht (een volwassen persoon met ervaring van de uit te voeren werkzaamheden) lichte vellingswerkzaamheden uitvoeren indien zij beschikken over specifieke deskundigheid. Het deskundig toezicht moet zorgen dat gevaren worden voorkomen. Zij mogen geen nachtarbeid verrichten.

## Checklist



- ] Beoordeel de omgeving van de te rooien bomen op mogelijke risico's zoals verkeersdeelnemers, aanwezige voorzieningen (gebouwen, straatmeubilair, etc.), terreinomstandigheden en vluchtweg mogelijkheden.
  
- ] Ga alleen aan het werk met voldoende opleiding instructies.
  
- ] Maak voorafgaand aan het werk duidelijke afspraken over de wijze van communiceren tussen de machinist en de grondman/vrouw.
  
- ] Gebruik arbeidsmiddelen die zijn gekeurd en binnen de keuringstermijn.
  
- ] Gebruik de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen: o.a. veiligheidshelm, gehoorbescherming, signaalkleding.
  
- ] Draag bij het werken met de kettingzaag een zaagbroek, zaagschoeisel, helm met gelaatsscherm, gehoorbescherming en handschoenen.
  
- ] Voer geen draaibewegingen met de kraan over personen heen uit.
  
- ] Stop de werkzaamheden als omstanders zich in het werkgebied begeven

## Overige informatie

- Zie ook het arboblad Motorkettingzaag: [Veiligheid](#) en [Lichamelijke belasting](#)

## LMRA

1. Vooraf werkaafspraken gemaakt met alle betrokkenen?
2. Iedereen geïnstrueerd en opgeleid?
3. Is de omgeving veilig?
  - Afzetting geregeld



- Geen omstanders in het werkvak
- 4. Kraan goed en stabiel opgesteld?
- 5. Beschik ik over de juiste PBM?